नेपाल सरकार

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

कीर्तिपुर, काठमाण्डौ

सन्दर्भः ३० औं राष्ट्रिय चिया दिवस

२०८२ बैशाख १५

पत्रकार मित्रहरू,

भोलि मिति २०८२ बैशाख १५ गते राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्डको आयोजनामा ***"स्वस्थ चिया, दिगो बजार, समृद्ध नेपालको आधार।"*** मूल नाराका साथ ३० औं राष्ट्रिय चिया दिवस मनाउने कार्यक्रम रहेको छ । यस वर्षको चिया दिवसको औपचारिक कार्यक्रम सूर्योदय नगरपालिका, फिक्कल, इलाममा सञ्चालन हुनेछ । कार्यक्रमको प्रमुख आकर्षणको रुपमा विभिन्न ७ वटा विधामा उत्कृष्ट चिया कृषक, उद्योग तथा सहकारीहरूलाई सम्मान गरिनेछ भने टि च्याम्पियन प्रतियोगिताका विभिन्न ५ वटा विधाका उत्कृष्ट चिया उत्पादकलाई पुरस्कृत गरिनेछ । उक्त कार्यक्रममा सहभागी भई कार्यक्रमको रिपोर्टिङ गरिदिनुहुन हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

पत्रकार मित्रहरू,

वि.सं.१९२० मा इलामका तत्कालिन बडाहाकिम कर्णेल गजराज सिंह थापाले इलाममा चिया कमान स्थापना गरी सुरु भएको नेपाली चिया खेतीको इतिहास आजका दिनमा आउँदासम्म विभिन्न आरोहअबरोहहरूको सामना गर्नुपर्‍यो । बोर्डको आ.व. २०८१/८२ को तथ्याङ्क अनुसार नेपालमा कुल २०,६०२ हेक्टर जमिनमा चिया रोपण गरिएको छ भने अस अवधीमा २ करोड ६१ लाख केजी तयारी चिया उत्पादन भएको छ । नेपालमा १५,१३२ जना चिया कृषकहरू, १७० वटा टि स्टेट र साना मझौला गरी १२० वटा चिया प्रशोधन केन्द्रहरूमार्फत करिब ६०,००० रोजगारी सिर्जना गरेको अनुमान गरिन्छ । त्यसैगरी, भन्सार विभागको पछिल्लो तथ्याङ्क अनुसार यस आ.व. २०८१/८२ मा १ करोड ५६ लाख केजी चिया निर्यात गरेर नेपालले ४ अर्ब ५९ करोड रुपैयाँ वैदेशिक मुद्रा आर्जन गरेको छ ।

विभिन्न चुनौतीहरूका बावजुत पनि चिया कृषक, मजदुर, सहकारी, उद्योगी/व्यवसायी, सरोकारवाला संघसंस्थाहरू एवं विशेष गरी निजी क्षेत्रको अथक प्रयासका कारण नै आज नेपाली चियाले विश्व बजारमा आफ्नो दरिलो उपस्थिति एवं पहिचान देखाउन सफल भएको छ । तर पछिल्ला दिनहरूमा बजारीकरणको पाटोमा नेपाली चिया क्षेत्रले केही चुनौतीहरूको सामना गर्नु परिरहेको छ । नेपालले गरेको चियाको कुल निर्यातमध्ये ८६ प्रतिशत निकासी भारतमा नै भएको हुँदा भारतिय बजार नेपाली चियाको सबैभन्दा ठूलो बजार रहेको कुरामा दुई मत छैन । तसर्थ, बजार विविधिकरणमा आवश्यक पहलकदमी अझ सघन रुपमा गर्न आवश्यक छ । त्यसैगरी नेपालमा खाद्य प्रविधि प्रयोगशालाको सबलिकरण गरी निर्यात प्रवर्द्धनमा सहयोग गर्न जरुरी छ ।

फाइन्द्र राज पाण्डे
कार्यकारी निर्देशक
राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

नेपाली चियाको उत्पादन, रोपण, आयात, निर्यात सम्बन्धी पछिल्लो तथ्याङ्क

Fiscal year	Export		Import		Plantation (ha)	Production (Kg)
	Export Qty (Kg)	Export Value (Rs..,000)	Import Qty (Kg)	Import Value (Rs..,000)		
2075/76	15,043,796	3,203,908	343,349	117,731	28,732	25,205,885
2076/77	11,185,198	2,782,841	218,629	77,397	16,901	24,118,250
2077/78	11,920,736	3,797,140	346,806	151,312	16,917	23,745,902
2078/79	12,494,252	3,434,350	203,713	83,645	20,237	26,379,493
2079/80	16,594,913	3,937,266	277,575	129,179	20,230	26,401,942
2080/81	13,916,034	3,625,012	44,318	37,830	20,760	26,983,175
2081/82	15,598,660	4,590,856	113,372	90,290	20,602	26,123,111

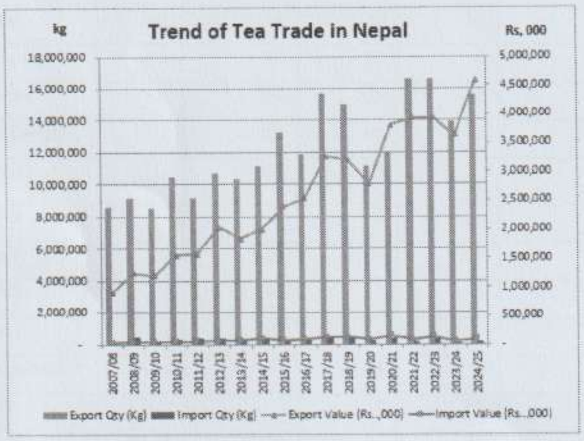

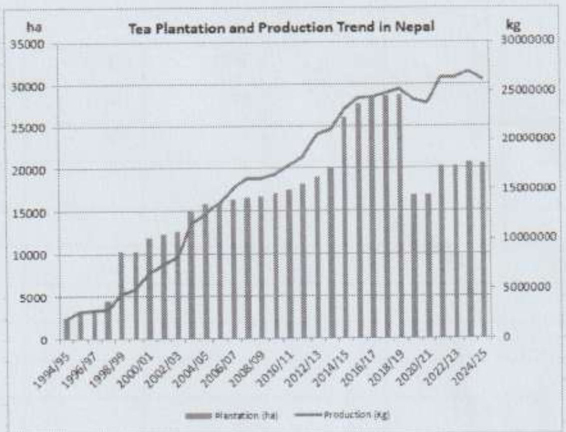

कार्यकारी निर्देशक

Tea Plantation & Production In Nepal

2081/082 (2024/025)

S.N.	District	No. of Estates	Estate Plantation Area (ha)	Small Farmers (No.)	Small Farmers Area (ha)	CTC Production (Kg)	Orthodox Production (Kg)	Green Tea Production (Kg)	Other Production (Kg)	Total Production Area (ha)	Production Total (Kg)
1	Jhapa	86	5700	2993	4640	18626795	940000			10340	19566795
2	Ilam	36	3130	7674	4179		5288186	810178	193009	7309	6291373
3	Panchthar	4	180	1000	460		21732	23885	14026	640	59643
4	Dhankuta	4	236	536	145		17937	6882	14978	381	39796
5	Kaski	2	62.5	50	20		2050	150	0	82.5	2200
6	Lamjung	8	34.8	26	15		100	0	0	49.8	100
7	Terhathum	1	60	562	295		1665	15738	433	355	17836
8	Taplejung	3	62	200	71		510	380	110	133	1000
9	Bhojpur	2	157	300	20		50000	70000	20	177	120020
10	Baglung	3	12.5	20	4.75		50	0	0	17.25	50
11	Sankhuwasabha	2	48	135	58		0	5940	60	106	6000
12	Nuwakot	5	34.55	291	103		800	100	100	137.55	1000
13	Solukhumbu	-	-	141	78.3		1750	-	-	78.3	1750
14	Morang	1	16	22	18		5000	-	-	34	5000
15	Sindhupalchok	1	77	37	8		5400	2060	590	85	8050
16	Udayapur	1	300	735	18		105	215	-	318	320
17	Okhaldhunga	1	9.2	68	12		100	-	-	80	100
18	Khotang	1	30	50	10	-	-	-	-	40	0
19	Chitwan	1	1	-	-	-	-	-	-	1	0
20	Myagdi	1	0.35	16	1.8	-	-	-	-	17.8	0
21	Sindhuli	1	49	1	1	-	-	-	-	50	0
22	Parbat	1	1	-	-	-	-	-	-	1	0
23	Kavrepalanchok	-	-	25	5	-	-	-	-	5	0
24	Gorkha	-	-	2	2.5	-	-	-	-	2.5	0
25	Dolakha	1	10	30	11	-	78	-	-	21	78
26	Lalitpur	-	-	116	32					32	0
27	Ramechhap	3	18	80	46	-	2000	-	-	64	2000
28	Pyuthan	-	-	5	0.01	-	-	-	-	2	0
29	Arghakhanchi	-	-	15	30	-	-	-	-	30	0
30	Kalikot	-	-	1	10	-	-	-	-	10	0
31	Gulmi	1	1.75	1	0.15					1.9	0
	Total	**170**	**10230.65**	**15132**	**10294.51**	**18626795**	**6337463**	**935528**	**223326**	**20602**	**26123111**

Source: NTCDB Field offices

कार्यकारी निर्देशक